

KVALITETSDEKLARATION

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Jordbrukets intäkter efter region och driftsinriktning

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

Produktkod

JO0205

Referenstid

2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den svenska jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram till och med 1990.

Denna kvalitetsdeklaration avser fördelningen av den makroskattning av värdet av jordbrukets produktion av varor till producentpris som tas fram på nationell nivå genom EAA. Rapporten är en återkommande fördjupning av EAA som genomförs efter att Lantbruksregistret (LBR) uppdaterats de år totalundersökningar av jordbrukets struktur genomförts. Fördelningen görs efter län, storleksgrupp åkermark och jordbruksföretagets driftsinriktning. Det totala värde som fördelas redovisas i Jordbruksverkets statistikdatabas. Fördelningen har tagits fram två gånger tidigare, avseende år 2013 och 2016.

EAA på nationell nivå används som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av förändringar i jordbrukssektorn både nationellt och inom EU. Fördelningen används av utredare, politiker och forskare för att belysa hur jordbrukets produktionsvärde fördelas mellan olika regioner och typer av företag.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av organisationer, företag och myndigheter som underlag för ekonomiska bedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar.

1.2 Statistikens innehåll

Den statistiska målstorheten är Jordbrukssektorns produktionsvärde till producentpris i löpande priser samt stöd direkt till lantbruket (produkt- och produktionsrelaterade stöd och ersättningar).

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen för denna rapport utgörs av samtliga objekt i EAA:s målpopulation som definieras som jordbruksföretag i LBR. EAA:s målpopulation utgörs förutom av dessa företag också av andra objekt som tillhör jordbrukssektorn. De objekt som i EAA anses tillhöra jordbrukssektorn utgörs av företag som bedriver växtodling (inklusive trädgårdsodling) på friland eller under glas, skötsel av lantbruksdjur, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, samt uppfödning av vilt i hägn.

Till skillnad från målpopulationen i EAA ingår inte verksamhet eller del av verksamhet som omfattar uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn och viss tjänsteverksamhet i denna redovisning. Vissa företag har flera verksamhetsgrenar

och kan ingå i målpopulationen med andra verksamheter. Dessa verksamheter skapar cirka 4 % av värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och redovisas som *Ej fördelningsbara poster* då de inte kan knytas till specifika jordbruksföretag i LBR.

1.2.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- Värdet av jordbrukets produktion av vegetabilier till producentpris
- Värdet av jordbrukets produktion av djur till producentpris
- Värdet av jordbrukets produktion av animalieprodukter till producentpris.
- Värdet av stöd till jordbruket i form av produktstöd och produktionsstöd

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av totaler.

Totaler skattas för:

- Produktionsvärde till producentpris

De stöd och ersättningar som redovisas är faktiska utbetalningar från Jordbruksverket.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som redovisas i denna statistikrapport är:

- Län
- Driftsinriktning
- Storleksgrupp åkerareal
- Heltidsjordbruk, deltidjordbruk och småbruk
- Ej fördelningsbara poster

Samtliga uppgifter redovisas i Jordbruksverkets [statistikdatabas](#).

1.2.5 Referenstider

Fördelningen av EAA avser referensåret 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

EAA:s intäktssida på nationell nivå bygger på makrostatistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet.

Fördelningen av produktionsvärdet bygger på modellberäkningar där hänsyn tas till att skördarna varierar mellan olika län. Resultaten redovisas också efter driftsinriktning och storleksgrupp åker.

Beräkningen tar inte hänsyn till att skörd eller avkastning från djur kan variera mellan olika storleksgrupper eller driftsinriktningar, utan fördelningen tar endast hänsyn till vilket län företaget finns i. Beräkningen förutsätter också att djuren har samma värde oavsett vilket län de finns i.

2.2 Osäkerhetskällor

EAA sammanställs till stor del av redan befintlig statistik. Osäkerheten i EAA beror därför i stor utsträckning på kvaliteten i den statistik som används i beräkningarna. I vissa fall finns ingen befintlig statistik tillgänglig eller så beskriver den befintliga statistiken inte fullt ut det som ska mätas i EAA. I dessa fall måste uppskattningar alternativt modellantaganden användas vilket bidrar till viss osäkerhet i statistiken.

De osäkerhetskällor som finns i EAA finns också i denna fördelning. Den främsta osäkerhetskällan i fördelningen är antagandet om generella priser och avkastningsnivåer (standardiserade intäkter). Sannolikt finns större variationer mellan län och grupper än vad modellen visar.

En annan osäkerhetskälla är att LBR uppdateras med trädgårdsgrödor vart tredje år. Det innebär att kvaliteten på data om arealer och antal företag är något osäkrare för trädgårdsföretag jämfört med företag som odlar jordbruksgrödor eller har lantbruksdjur där en uppdatering sker varje år. Inom trädgårdsbranschen varierar också intäkterna per yta i växthus eller per hektar mycket mellan enskilda företag. I modellberäkningen har därför ett viktat produktionsvärde per hektar eller kvadratmeter räknats ut för varje län för köksväxter på friland, köksväxter i växthus samt prydnadsväxter.

2.2.1 Urval

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten men det är mycket svårt att kvantifiera i vilken omfattning.

2.2.2 Ramtäckning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.3 Mätning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten förhållandevis mycket.

2.2.4 Bortfall

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetning i den statistik som används som underlag för EAA är en osäkerhetskälla. Dessutom är de bearbetningar som görs vid sammanställningen av EAA en osäkerhetskälla. Bedömningen är dock att bearbetning har en begränsad påverkan på den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

Värdet av jordbruksvaror i EAA till producentpris har fördelats efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Fördelningen har gjorts som en modellberäkning som tar hänsyn till att hektarskördarna samt andelen ekologisk produktion av ägg och mjölk varierar mellan olika län.

Bearbetningen har genomförts genom att värden per hektar eller kvadratmeter har räknats ut för varje gröda. Värden per djur har räknats ut för de djurslag som ingår i LBR i juni. Beräkningen av värdena bygger på samma principer som de beräkningar som görs inom ramen för EU:s typologi för att klassificera jordbruksföretag. Metoden beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Standardiserade intäkter beräknas alltså per djur och per gröda.

För samtliga grödor skattas en avkastning i kilo per hektar eller kvadratmeter per län. Denna bygger i de flesta fall på skördestatistik för jordbruksgrödor eller trädgårdsgrödor. Avkastningen per hektar multipliceras därefter med priser hämtade från Jordbruksverkets prisstatistik. I några fall, till exempel för skörden av bruna bönor, bygger avkastningen per hektar på utredningar eller forskarrapporter. Uppgifterna för trädgårdsgrödor bedöms som mindre säkra än uppgifterna för de större jordbruksgrödorna.

Värdet per hektar har därefter justerats för att stämma med den total som finns för grödan i EAA. Justeringen har gjorts genom att det totala värdet har beräknats per län, summerats för riket och därefter stämts av med värdet i EAA. Justeringen har oftast varit i intervallet $\pm 5\%$, och kan till exempel bero på olika priser för fodersäd och brödsäd för en enskild gröda, vilken inte beaktats tillräckligt väl i den standardiserade intäkten per hektar.

I EAA finns inget värde för bete. Värde för bete på åker och naturbete har därför inte fördelats. Värde för vallfoder har genom en förenkling fördelats efter arealer slätter och betesvall på åkermark i LBR.

För djuren tas en standardiserad intäkt fram per djurslag i juni. Intäkten kan sägas bestå av intäktsdelen av en bidragskalkyl/produktionsgrenskalkyl. Beräkningssättet beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Slaktvolymen hämtas från publicerad statistik om slakt medan animalieproduktion i form av mjölk och ägg hämtas från publicerad statistik om animalieproduktion. Priser hämtas från prisstatistiken.

Skattningen görs per åldersgrupp när det gäller nötkreatur och grisar. När ett djur lämnar en åldersgrupp får det en intäkt från "försäljning" till nästa åldersgrupp som därmed får en kostnad. En kalvfärdig mjölkkviga får en intäkt genom att hon säljs till gruppen mjölkko där hon genererar en kostnad. Denna beräkningsmetod är nödvändig för att företag som till exempel enbart har kvigor ska få ett korrekt värde av sin animalieproduktion. Osäkerhetskällor i beräkningarna kan vara dödlighet och den andel som rekryteras, till exempel rekryteringsprocent för mjölkkor och köttkor samt om det sker en förändring i antalet djur på riksnivå under det aktuella året nedan beskrivet som lagerförändring.

Värdet per djur multipliceras sedan med de djur som finns i respektive djurgrupp i LBR i juni. Det totala värdet som då erhålls ska motsvara slaktens värde. "Köp" och "Försäljning" mellan åldersgrupper ska ta ut varandra.

De värden som erhållits har justerats för att helt stämma med EAA. Beräkningen per djur tar inte fullt ut hänsyn till lagerförändringar. Justeringarna för djuren handlar främst om lagerförändringar och om att de standardiserade intäkterna inte tar hänsyn till den värdeförändring som sker på utslagsdjur (från livvärde till slaktvärde).

Beräkning av värdet per företag i LBR har gjorts genom att värdena per djur och per gröda har multiplicerats med det antal djur och de hektar som finns vid varje företag i LBR. LBR år 2020 bygger på en totalundersökning och kvaliteten bedöms som god för jordbruksgrödor och djur. Kvaliteten för trädgårdsgrödor i LBR bedöms som något mer osäker.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ej aktuellt.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är 11 månader.

Arbetet med fördelningen påbörjas då den slutliga statistiken för EAA för referensåret har publicerats. Framställningstiden för den slutliga statistiken är 9 månader och ytterligare 2 månader har använts för att göra fördelningen.

3.2 Frekvens

Statistiken har publicerats åren 2014, 2017 och nu år 2021.

3.3 Punktlighet

Publicering aviseras i publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Jordbruksverkets [statistikdatabas](#), och i en statistikrapport. Statistiken redovisas även i Jordbruksstatistisk sammanställning på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik.

Uppgifterna i EAA skickas också till EU:s statistikorganisation Eurostat som i sin tur publicerar dessa i sin databas.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjlighet att få tillgång till ytterligare statistik finns. Förfrågningar görs till ansvarig person på Jordbruksverkets statistikenhet.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller, figurer och kommenterande text.

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsdeklaration samt Statistikens framställning utgör dokumentation av undersökningen.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken är jämförbar med den publicering som gjordes år 2014 för referensåret 2013 samt 2017 för referensåret 2016. I publiceringen år 2014 avseende år 2013 redovisades också fördelningar av direktstöd. Statistik rörande direktstöd ingår inte i 2017 års publicering avseende år 2016.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

-

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Fördelningen bör användas tillsammans med den nationella skattningen som är presenterad i statistikrapporten EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn 2020. Resultaten av den ekonomiska kalkylen publiceras också i databasen. I databasen uppdateras årligen tidigare års värden med hjälp av senast kända information. Denna fördelning kommer att följa nämnd statistikrapport och inte uppdateras.

5.4. Numerisk överensstämmelse

Totalerna i denna statistikrapport överensstämmer med totalerna för riket i EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn 2020.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål.

Jordbruksverket bedömer att de uppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Det föreligger ingen skyldighet att lämna uppgifter till denna statistik. EAA baseras dock på uppgifter från ett stort antal andra statistikprodukter, administrativa register med mera som i vissa fall är belagda med uppgiftsskyldighet och i vissa fall inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EAA beräknas enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 december 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Fördelningen i denna redovisning tas enbart fram för nationella behov.

F Historik

EAA är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram t.o.m. 1990. I och med Sveriges inträde i EU 1995 anpassades sektorskalkylen för att uppfylla kraven enligt EU:s regelverk. Tidsserier finns från 1973. Mer detaljerade beräkningar finns från 1990.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens Jordbruksverk
Kontaktinformation	Kristin Gustafsson Marie Törnquist
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	036 - 15 57 54 (Kristin Gustafsson) 036 - 15 64 08 (Marie Törnquist)